

**Oponentský posudek na bakalářskou práci Darimy Bučkové *Mongolská hra šagaj*,
Filozofická fakulta UK, 2013, 41s.**

Téma bakalářské práce Darimy Bučkové je v mongolistické etnografii mimo Mongolskou republiku tématem málo zpracovaným, přestože jde o nejrozšířenější a etnograficky velmi zajímavou hru. Hra má navíc, jak autorka zmiňuje na str. 15, paralely v mnoha zemích, kde hraje důležitou úlohu pastevectví.

Předložená práce má mimo úvod a závěr čtyři kapitoly. V úvodu autorka popisuje cíl práce a metodologii. Cílem je podle ní prostá deskripce – seznámení čtenáře s hrou a jejími pravidly, které může být v dalších fázích základem pro podrobnější výzkum. Hlavními metodami její práce byl terénní sběr etnografického materiálu a práce s existující, především mongolskou literaturou k tématu.

V první kapitole diplomantka zmiňuje vývoj teorie her – ludologie a nejdůležitější autory, uvádí Huizingovu definici hry a klasifikaci her. V tomto kontextu také specifikuje smysl své vlastní práce jako

Ve druhé kapitole autorka podává základní informace hře a jejím předmětu – kostkách šagaj. Popisuje geografické rozšíření a sociologické aspekty hry, podává přehled historických zmínek o šagaj a rovněž zmiňuje rituální aspekty používání kostek a pravidla pro zacházení s nimi. V této části autorka rovněž zmiňuje vývoj vztahu k této hře v moderní mongolské společnosti.

Následující část, která je materiálovým základem práce, obsahuje popisy pravidel vybraných her, které autorka rozdělila do několika kategorií podle příležitostí, při nichž se hraje, počtu hráčů, jejich věku a pravidel.

Poslední část práce se týká slovesnosti související se šagaj. Kromě klasických folklórních útvarů se zde objevují také autorské texty oslavující tuto hru, tedy v podstatě velmi zajímavý fenomén ukazující na důležité postavení šagaj u Mongolů.

Práce je ryze popisná a jak autorka sama uvádí, má tvořit jakýsi úvodní soubor informací o minimálně popsaném tématu, který bude východiskem pro další výzkum. Diplomantka prokázala schopnost samostatné a kritické práce s literaturou, zejména je nutno ocenit práci s mongolskými texty a překlady ne zcela jednoduchých folklórních útvarů, jako jsou hádanky. Rovněž je nutno ocenit samostatný terénní výzkum v mongolském terénu. V tomto kontextu je nutno vyjádřit politování, že konkrétní výsledky terénního výzkumu – především rozhovory s mongolskými informanty – v práci využila minimálně. Jisté rezervy vidím také v rozpracování kulturních a společenských souvislostí této hry, neboť právě toto téma má velký potenciál jako klíč k tradičnímu myšlení, etnopedagogice a dalším aspektům života kočovníků.

Práce Darimy Bučkové splňuje nároky na bakalářskou práci, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 9.9.2013

Veronika Zikmundová